

➤ **HÜRRİYET GAZETESİ** 2

Bakandan bankalara kart aidatı uyarısı
Yerli oto yetmez, yerli hafif ticari de istiyoruz
BES'te rekor HES'te arayış

➤ **MİLLİYET** 6

Elektrik dağıtımında son 4 bölge için geri sayım başladı
İMKB güne 78.000 puandan başladı
SOROS SATIYOR, FABER TUTUYOR
Hazine ihalelerine talep yağdı, faiz düşük çıktı
Güngör Uras... Yerli oto işinde yabancı bir göz

➤ **SABAH** 10

Perakendeciler faiz kısılcında
Turkcell'de kritik gün 4 Mart
Halk GYO'nun %28'i 1.35 TL'den satıldı
Manevi torunlardan CHP'ye dava

➤ **RADİKAL** 12

ABD'de benzin fiyatı artıyor
1.7 milyar liralık satışa 8.2 milyar talep
Dikkat! 'Kiyamet' kopabilir

➤ **DÜNYA**.....15

10 yılda 114 milyar dolar kaynak dışarıya aktarıldı
Apple yine zirvede
OSMAN AROLAT... İyi bir araştırma olumsuz sonuç

HÜRRİYET GAZETESİ

Bakandan bankalara kart aidatı uyarısı

GÜMRÜK ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, bankaların en çok şikayet konusu olan kredi kartı aidatlarını 2-3 senelik periyotlarda alabileceğini söyledi

“Bankalara ‘hiçbir kalemde para almayın’ demiyoruz” mesajı veren Yazıcı, “Ama bunun münasip miktarda olması gerekiyor” dedi. Yazıcı, bankaların imzalattıkları belgelere ise “belli punto” zorunluluğu getireceklerini kaydetti.

YENİ HAKLAR OLUŞUYOR

Dünyadaki ticaret yöntemlerinin değiştiğini kaydeden Yazıcı, dünyada keskin bir rekabet ortamı olduğunu, bunun da yeni hakların gerekliliğini ortaya koyduğunu savundu. Bakanlıkta bir araya geldiği Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği (GYODER) Yönetim Kurulu üyelerine önemli mesajlar veren Bakan Yazıcı, tüketicinin en çok bankalardan şikayetçi olduğunu açıkladı. Yazıcı, şunları söyledi:

“Bankalar da ticaret yapıyorlar. Ama kart aidatlarının münasip miktarda olması gerekiyor. Diğer bir konu sözleşme gibi belgelerde belli puntoların kullanılmasını zorunlu tutacağız. Böylece tüketicilerin imzaladığı sözleşmelerin açık, sade, anlaşılır ve okunabilir şekilde olacak. Kredi kart aidatları 2-3 senelik periyotlarla alınabilir. Ancak kısa süreli aidatlar çok ticarete uygun değil.”

SON RÖTUŞ YAPILACAK

İnşaat sektörü, finans dünyası ve bankacılığın çok dinamik sektörler olduğuna dikkat çeken Yazıcı, “Hazırlanan Tüketicinin Korunması Kanun Tasarısı’nda iki noktada son rötuşları yapacağız. Birisi bankaların faiz dışı gelir kalemlerine ilişkin alanlar, diğeri de konuttan satış olarak özetlenen konu olacak.

Tüketici haklarını çok önemsiyoruz. Aynı ölçüde kamuoyunun da bu konuda büyük beklentileri var. Hem hedef kitlesi hem de düzenlediği konular itibarıyla geniş bir alana hitap ediyor. Bina tamamlama sigortası en önemli düzenlememizdi, bunun sektörden olumlu karşılık bulması bizi çok memnun etti” diye konuştu.

Turkcell’in kaderi 4 Mart’ta belli olacak

TURKCELL’in yüzde 13.8 hissesinin sahipliğine ilişkin Çukurova Grubu ve Rus Altimo (Alfa Grubu) arasındaki davayı görüşen İngiltere Yüksek Mahkemesi Privy Council, 4 Mart tarihinde davaya ilişkin yarım günlük bir oturum yapacak. Privy Council 30 Ocak’taki kararında, Çukurova’nın Altimo ile 2005 yılındaki kredi anlaşmasında temerrüde düştüğünü ve Altimo’nun o dönem hisseler el koymasını haklı bulduğunu belirtmiş, diğer yandan krediyi geri ödemesi durumunda Çukurova’ya hisselerini geri alma imkanı tanınmasına hükmetmişti.

Yerli oto yetmez, yerli hafif ticari de istiyoruz

İnce ayar çekilen yeni teşvik paketinin Cumhuriyet tarihinin en cömert desteği olduğunu belirten Ekonomi Bakanı Çağlayan, amaçlarının hem yerlilik oranlarını artırmak hem de Türk markası yaratmak olduğunu söyledi. Çağlayan, “Bu destekle artık yerli oto markasının yanı sıra yerli hafif ticari araç markasını da bekliyoruz” çağrısını yaptı

HAZİRAN 2012’de yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminde, otomotiv sektörünün talepleri doğrultusunda önemli bir ayarlama yapan hükümet, buna bağlı olarak sektörden beklentilerini artırdı. İnce ayar yaptıkları yeni teşvik paketinin Cumhuriyet tarihinin en cömert destekleri olduğunu belirten Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, yatırım yapacakların kazançlı çıkacağını kaydetti. Çağlayan, bu önemli destekle amaçlarının mevcut yatırımlarda yerlilik oranlarının artırılması ve birden fazla modeli olacak Türk markası olduğunu belirtti.

TÜRKİYE’NİN İMAJI OLACAK

Otomotiv editörlerinin yeni teşvik paketi hakkındaki sorularını yanıtlayan Çağlayan, şöyle konuştu: “Türkiye’de otomobil sektöründe yerlilik oranı yüzde 56. Yani 100 dolarlık her üretimin 56 doları Türkiye’den, 44 doları dışarıdan alınıyor. Hedefimiz bunu yüzde 85’ler mertebesine getirmek. Burada yerleşmeyi ne kadar çok yaparsak o kadar çabuk kendi markamıza yaklaşacağız. İkisi beraber giden bir süreç. Yani bu yolculuğun sonu bize kendi markamızı getirecek. ‘Markadan kastım şu; nasıl bugün bir otomobil markasını söylerken, o otomobilin çıkış noktası olan ülke aklınıza geliyorsa veya nasıl o ülkeyi o otomobille özdeşleştiriyorsanız, biz böyle bir şey istiyoruz. Babayiğitten kastım da bir Türk markasını ve bu markayla beraber Türkiye’yi en iyi şekilde hatırlatacak yatırımı yapacak biridir. Türkiye’nin büyümesini dünyaya gösterecek, imajı olacak.”

HAFİF TİCARİDE YÜKSEK KÂR

Verilen teşviklerin çok kapsamlı olduğunu kaydeden Çağlayan, yerli binek otomobil markasının yanı sıra hafif ticari aracın da ortaya çıkmasını beklediklerini belirtti. Türkiye’nin hafif ticari araç segmentinde bugüne kadar büyük yol aldığını söyleyen Çağlayan, “Hafif ticaride kâr marjları otomobilden çok daha yüksek. Bu alanda zaten gazı almışız. Otomotivin kalbi ABD’ye gittiğiniz zaman bile Türk malı hafif ticari araçlara biniyoruz. Dolayısıyla bu kapsamlı teşviklerle 1 babayiğit iki marka çıkarabilir” dedi.

Volkswagen’e kafayı fena taktık

ZAFER Çağlayan, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın her fırsatta Türkiye’ye yatırıma davet ettiği Volkswagen Grubu’na da sert çıktı. Çağlayan, Volkswagen’in Türkiye’de yatırım yapmamasının çok ağırına gittiğini belirterek, “Türkiye’de en çok satılan marka ama yatırımı yok. Doğuş Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ferit Şahenk ile konuştuk, Volkswagen CEO’su Dr. Martin Winterkorn ile görüşeceğiz, ‘Türkiye pazarında çok güçlüsünüz. Neden yatırım yapmıyorsunuz?’ diye soracağız” diye konuştu. Volkswagen’in yatırım konusuna kafayı taktıklarını söyleyen Çağlayan, “Tereddütlerini öğrenmek istiyoruz, bilgi eksikliği mi var acaba. Bu kadar otomobil satacaksın ama yatırım davetini hiç dikkate almayacaksın. Önümüzdeki günlerde Almanya Başbakanı Angela Merkel, Türkiye’ye ziyarette bulunacak. Başbakanımız da Merkel’i yatırım konusunu açacaktır. Volkswagen’i yatırım için sıkıştıracağız” diye konuştu. Çağlayan, alınacak tedbirlerle ilgili olarak ise şunları söyledi: “Bazı şeyler söylenmez yaşanır. Bizi tedbir almaya mecbur etmesinler. Şekil 1-A’da (Jetta vergisi) görüldüğü gibi... Ben ülkemizin menfaatlerini gözetmek zorundayım. Haksız rekabet var burada; en çok satan otomobil markası ama yatırım yok.”

7 düvele mektup

ÇAĞLAYAN, yeni teşvik paketini yedi düvele duyuracaklarını da söyledi. Türkiye’de yatırımı olan markalar dahil olmak üzere, dünyadaki otomotiv sektörünün bütün üst düzey yöneticilerine ve yönetim kurullarına yeni teşvik sistemini tanıtan bir mektup yazacaklarını ifade eden Çağlayan, “Ticaret müşavirlerimiz de gidip sektör temsilcilerine birebir anlatacak. Etkin bir tanıtımını yapacağız. Bunu yedi düvele duyuracağız. Ben inanıyorum ki birçok firma rekabet etmek için bu iddialı teşvik sistemini görececek ve gelecek” dedi.

BES’te rekor HES’te arayış

DEVLETİN yüzde 25 oranında destek verdiği Bireysel Emeklilik Sistemi’ne (BES) giren kişi sayısı 3 milyon 245 bine, fon tutarı da 21 milyar lirayla rekor seviyeye ulaştı. Hidroelektrik santralleri(HES) konusunda ise arayışlar sürüyor. Bakan Veysel Eroğlu, “HES konusunda hata bizim, faydalarını yeterince anlatamadık. Ama artık bir orta yol bulduk” dedi

DEVLETİN yüzde 25 oranında destek verdiği Bireysel Emeklilik Sistemi’ne (BES) giren kişi sayısı 3 milyon 245 bine, fon tutarı da 21 milyar liraya ulaştı. 2003 yılında faaliyete geçen ve 1 Ocak 2013’ten önce katılımcıların vergi indiriminden yararlandığı BES’te “devlet katkısı dönemi” rakamlara da yansdı. BES’te 8 Şubat itibariyle katkı payı tutarı 16 milyar 817 milyon lira olurken, yatırıma yönlenen tutar da 16 milyar 375 milyonu yakaladı.

ANADOLU HAYAT İLK SIRADA

Emeklilik sektöründe 642 bin katılımcı ve 4 milyar 369 milyon liralık fon tutarıyla Anadolu Hayat Emeklilik ilk sırada yer aldı. Garanti Emeklilik ve Hayat 631 bin kişiyle, Avivasa Emeklilik ise 4 milyar 157 milyon liralık fon büyüklüğüyle ikinci sıraya oturdu. Bu iki şirketi, 3 milyar 634 milyon liralık fon büyüklüğüyle Yapı Kredi Emeklilik takip etti. 17 emeklilik şirketi arasında yer alan Garanti Emeklilik’in fon tutarı 3 milyar 428 milyon olurken, Avivasa’nın katılımcı sayısı da 507 bine ulaştı.

BEŞ BİN KİŞİ EMEKLİ

Sistem kapsamında Anadolu Hayat Emeklilik’ten bugüne kadar 2 bin 704, Yapı Kredi Emeklilik’ten 915, Avivasa Emeklilik’ten de 712 kişi olmak üzere toplam 5 bin 629 kişi emekli olmaya hak kazandı. Bireysel emekliliğe en fazla katılan şehir yüzde 31’le İstanbul oldu. İstanbul’u sırasıyla Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Adana, Kocaeli, Muğla, İçel ve Konya izledi. Sisteme en çok talep yüzde 36 ile 25-34 yaş arasındakilerden geldi.

EN ÇOK TALEP 35’TE

35-44 yaş arasındakilerin sisteme katılım oranı yüzde 33 olurken, 45-55 yaş üzerindeki kişiler yüzde 19 katılım sağladı. BES’e en az katılım gösterenler ise yüzde 4 ile 56 yaş ve üzerindeki kişiler oldu. Ekonomi yönetimi, cari açığın düşürülmesinde tasarrufların arttırılmasının büyük payı olduğunu düşünüyor. Bu bakımdan hükümet, katılımcıların sistemde daha uzun süre kalarak birikim yapması ve vatandaşı düzenli tasarrufa daha fazla teşvik etmek için BES’te 1 Ocak 2013 itibariyle “devlet katkısı” modelini başlattı.

GİRİŞLERİ ARTTIRACAK

Kişilerin devlet katkısından yararlanabilmesi için BES'te en az 3 yıl kalması gerekiyor. 3 yılı tamamlamadan BES'ten ayrılanlar, devlet katkısından yararlanamıyor. 3 yıllık süreyi tamamladıktan sonra sistemden ayrılan kişiler ise devlet katkısının yüzde 15'ini alabiliyor. BES'e devlet katkısının hem yeni girişleri artıracığı hem de sistemden çıkışları azaltacağını vurgu yapıyor.

HES toprağı yol olacak

ORMAN ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Hidro Elektrik Santralleri (HES) konusunda halkı yeterince aydınlatmadıklarını belirterek, "Hata bizim, vatandaşa faydalarını yeterince anlatamadık. Ama artık HES'lerde bir orta yol bulduk" dedi. Eroğlu, HES'lere karşı çıkanların, rakip şirketler olduğunu öne sürdü. Eroğlu, termik santral yapan ve işleten şirketlerin HES'lere karşı direnen derneklere destek verdiğini iddia etti. Buna ilişkin belgelerin olduğunu anlatan Eroğlu, şöyle devam etti: "HES'lerde orta yol bulunması için büyük bir çalışma yapıyoruz. HES'ler istihdamın yanı sıra ucuz ve temiz elektrik sağlıyor. Biz vatandaşlarımızın bunu anlayacağını düşünmüştük. Burada bir eksiğimiz oldu. Vatandaşa HES'leri anlatmamız gerekiyordu. Yabancılar, termik santrallere yatırım yapanlar, HES'lerle ilgili eylem düzenleyen dernekleri destekliyor. Çünkü Türkiye'nin kendi enerji kaynaklarına sahip olmasını istemiyorlar. HES'lerde az da olsa yanlışlıklar yapıldı. Onlara da ceza kesiyoruz, ruhsatını iptal ediyoruz."

HES YAPILIRKEN ŞARTLAR BELLİ

HES'ler yapılırken çıkan topraklar artık rastgele çevreye atılmıyor. Bunlar yol yapımında kullanılıyor. Böylece yol yapımı için taş ocakları açmaya, başka bir yeri tahrip etmeye gerek kalmıyor. Derelere su bırakılması için barajlara ölçüm cihazları koydurduk, dereler susuz kalmayacak. HES'i yapan bir ağaç keserse, 5 ağaç dikmek zorunda olacak. Balık geçitleri koyuyoruz, balıklandırma yapıyor.Şu ana kadar HES'ler için 1500 başvuru var. 350'si faaliyete geçti. Türkiye, potansiyelinin yüzde 40'ını kullanıyor. Oysa ABD, Kanada, Avrupa ülkeleri su kaynaklarının yüzde 85-90'ını kullanacak tesisleri yapmış. HES'lerden elde edilen elektrik, Türkiye'nin ihtiyacının üçte birini karşılıyor. Biz tüm potansiyelimizi kullanırsak, yine aynı oranda kalacak. Çünkü, Türkiye'nin elektrik ihtiyacı artıyor.

ÜÇ KURAL VAR, İLKİ ESTETİK

Gittiğimiz her yerde HES'leri vatandaşlara anlatıyorum. HES havzaları ile ilgili çevre düzenleme projelerini hayata geçiriyoruz. İğdere'de de böyle bir çalışma başlayacak. Artık yatırımlarda 3E'ye dikkat ediyoruz; estetik, emniyet, ekonomi. İktidara ilk geldiğimizde yatırım bütçesi az olduğu için öncelik ekonomik olmasıydı. Şimdi böyle bir sıkıntı kalmadı, bu nedenle önce estetiğe bakıyoruz."

MİLLİYET GAZETESİ

Elektrik dağıtımında son 4 bölge için geri sayım başladı

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın 2012'nin aralık ayında ilana çıktığı İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım AŞ, Toroslar Elektrik Dağıtım AŞ, Dicle Elektrik Dağıtım AŞ ile Vangölü Elektrik Dağıtım AŞ'nin özelleştirilmesinde, önyeterlilik başvurusu ve son teklif verme süresi bugün doluyor. Son 4 bölgenin ihale sürecinin de tamamlanmasıyla, elektrik üretimi tamamen özele geçecek
Sektörün tamamı özele geçecek

Şirketlerdeki yüzde 100 oranındaki hisse, blok satış yöntemi ile özelleştirilecek. Görev bölgesi İstanbul'un Anadolu Yakası olan İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım AŞ ve görev bölgesi Adana, Gaziantep, Hatay, Mersin, Osmaniye ve Kilis olan Toroslar Elektrik Dağıtım AŞ için teklif verecek katılımcılar 25'er milyon dolar geçici teminat verecek.

Katılımcıların, görev bölgesi Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Batman ve Şırnak olan Dicle Elektrik Dağıtım AŞ için 10 milyon dolar, görev bölgesi Bitlis, Hakkari, Muş ve Van olan Vangölü Elektrik Dağıtım AŞ için ise 5 milyon dolar geçici teminat tutarını vermeleri gerekecek.

İhaleler, kapalı zarf içerisinde teklif almak ve görüşmeler yapmak suretiyle pazarlık usulü ile gerçekleştirilecek. Son 4 bölgenin ihale sürecinin de tamamlanmasıyla, elektrik üretimi tamamen özele geçecek.

İMKB güne 78.000 puandan başladı

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) 100 endeksi güne önceki kapanışa göre 109,99 puanlık yükselişle 78.017,50 puandan başladı

İMKB'de hisse senetleri yüzde 0,14 oranında değer kazanırken, bankacılık endeksi yüzde 0,09, dün satış baskılarının yoğunlaştığı holding endeksi ise 0,44 oranında yükseldi.

Analistler yurt içinde bugün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK) kararlarının yön üzerinde belirleyici olacağını belirtiyor. PPK kararları konusunda farklı görüşler belirten analistlerin neredeyse hepsinin ortak görüşü, zorunlu karşılık (ZK) ve rezerv opsiyon katsayılarında (ROK) düzenleme yapılabileceği yönünde.

Endeksin teknik olarak 77.000-77.300 aralığının kritik destek bölgesi olarak takip edileceğini ifade eden analistler, yukarıda ise 79.000 ve 79.500 seviyelerinin direnç konumunda olduğunu kaydediyor.

SOROS SATIYOR, FABER TUTUYOR

Dünya ekonomisindeki toparlanma sinyalleri, zor zamanların 'güvenli limanı' olarak görülen altını vurdu. Altın fiyatları bu yılın başından bu yana yüzde 4'e yakın gerileme kaydetti

Bu düşüş, altının 2001 yılından bu yana en kötü 'yeni yıl' performansı oldu. Geçen yıl eylülde 1.691 dolar civarında seyreden altının ons fiyatı geçen hafta cuma günü yaşanan sert satışlarla birlikte son altı ayın en düşük seviyesi olan 1.598,21 dolara kadar geriledi.

ABD’li ünlü yatırımcı George Soros 14 Şubat’ta yaptığı bildirimine göre, 4. çeyrekte altın yatırımlarını azaltma yoluna gitti. Analistler özellikle ABD ve Çin’i yönelik ekonomik beklentilerin iyileşmesiyle risk iştahının arttığı görüşünde. ABD’li Bloomberg Ajansı’na konuşan Wells Capital Management başstratejisti James Paulsen, “Küresel olarak sürdürülebilir bir ekonomik toparlanma yaşandığına dair oluşan güven, altında kayıplara sebep oluyor” dedi.

Dr. Kıyamet iyimser...

Ancak Eylül 2011’de onsu 1.921,15 dolara çıkararak tarihi zirvesini gören altın için farklı düşünenler de var. Öngörülerini nedeniyle piyasalarda Dr. Kıyamet olarak bilinen yatırımcı Marc Faber, AA’ya yaptığı açıklamada, “Altın fiyatlarının belli bir düşüş yaşadıktan sonra tekrar yükseleceğini inanıyorum. Eğer altının onsu 1550 dolarları görürse, daha çok alım yapmayı düşünüyorum. Altında belli bir düşüş yaşandıktan sonra yeniden Eylül 2011’deki 1921 dolarlık zirve yeniden yaşanacak” öngörüsünde bulundu.

Hazine ihalelerine talep yağdı, faiz düşük çıktı

Hazine dün gerçekleştirdiği ihalelerde ROT ve kamu dahil toplamda 5.78 milyar TL borçlanırken, özellikle ROT’ta yüksek talep geldi, faizler beklentilerin altında kaldı.

Hazine dün düzenlediği iki ihale ile ROT dahil 2.57 milyar TL’si piyasadan 3.212 milyar TL’si kamudan, toplamda 5.783 milyar TL borçlandı.

Hazine’nin gerçekleştirdiği 14 Şubat 2018 itfali, sabit kuponlu, 6 ayda bir yüzde 3.15 kupon ödemeli tahvilin ilk ihracında bileşik faiz yüzde 6.40 olan beklentinin altında yüzde 6.30 oldu. Bir bankacı, “İki kağıda da yüksek talep geldi ancak Hazine’nin karşılama oranı düşük kaldı. Piyasa artık Hazine’nin bugünkü ihalelerine odaklandı. Onlara da ilgi yüksek olacaktır” dedi.

Hazine’nin 26 Ekim 2022 itfali 10 yıl vadeli, altı ayda bir yüzde 1 reel kupon ödemeli TÜFE’ye endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracında ise reel bileşik getiri yüzde 1.11 olan beklentinin oldukça altında yüzde 1.01 oldu.

Güngör Uras... Yerli oto işinde yabancı bir göz

Bakan Çağlayan, uzun süredir “Dünyanın önde gelen otomotiv firmalarının üretimlerinin bir kısmını Türkiye’ye kaydırmaları ve bir Türk sermaye grubunun yerli marka ile binek aracı üretmesi” için çaba gösteriyor.

Dikkat buyurulur ise çaba 2 aşamalı.

(1) Türkiye’de pazar payı büyük olan ve giderek büyüyen otomotiv firmalarının üretimlerinin bir kısmının veya belli modellerinin Türkiye’de üretimi için yatırım yapmaları bekleniyor.

(2) Bir Türk sermaye grubunun tek başına veya bir yabancı sermaye grubu ile Türkiye’de, Türk markası ile binek aracı üretmeleri isteniyor.

Son yıllarda toplam binek aracı satışlarında ithal araç payı giderek artıyor. Belli üretici grupların ürünlerinin pazar payı giderek büyüyor.

2012 yılında ilk belirlemelere göre satılan 555 bin binek aracının 409 bini ithal araç, sadece 145 bini Türkiye’deki yabancı üretici firmaların yurtiçinde ürettikleri araç.

İç pazarda 2012 yılında satılan 556 bin binek aracın hiçbiri bir Türk firmasının üretimi değil.

Kendi gücünü kullanmak...

Yabancı üreticilerin hemen tamamı iç pazara bir Türk sermaye grubunun desteği ile girdiler. Türk sermaye grupları yabancıların markalarını iç pazarda öne çıkardı. Pazar payını büyüttü.

Fakat diğer birçok üründe olduğu gibi otomotivde de görülen ilginç bir gelişme var. Türk temsilcisi pazarlamada başarılı olunca, yabancı üretici firma, pazarlamayı Türk ortağından devralma arayışına giriyor.

Bundan önce Honda, Mazda, Nissan, Opel, Hyundai gibi önemli otomotiv firmaları pazarda markaları Türk temsilciler tarafından parlatıldıktan sonra, pazarlama işini temsilcilerinden devraldılar ya da ortaklıktaki hisselerini belirgin şekilde artırdılar.

Yabancılar önceleri pazarı tanımadıklarından, bürokrasi ve yerli mevzuat konusunda çekingen olduklarından, yerli temsilciyi tercih ediyorlar. Fakat pazara yerleştikten sonra rekabeti kendi güçleriyle sürdürmeyi tercih ediyorlar.

Sürdürülen politika doğrudur

Bütün bunlar ticaretin cilveleridir. Kanuna uygun olduğu sürece olağan karşılanacak gelişmelerdir.

Fakat işte bu noktada Bakan Çağlayan gerçekçi bir yaklaşımla yabancı otomotiv üreticileriyle masaya oturma arayışına girmektedir. Bakan Çağlayan diyor ki. “Tamam... Bizim pazar büyük pazar... Büyüyen pazar... Bu pazarda satışlarınızın artmasını memnuniyetle karşılıyoruz.

Fakat almadan vermek Tanrı’ya mahsustur. Bu pazarda daha fazla büyürken, bu pazara nasıl katkıda bulunabileceğinizi de bilelim. Öğrenelim.”

Türk tüketicisinin yabancı binek aracı tercihine müdahale edilemez.

Araç talebi sınırlandırılmaz. Fakat her ithal araç döviz çıkışına yok açmaktadır. Bir binek aracı ithal edecek döviz bulabilmek için Türkiye'nin 10 kamyon portakal, 30 kamyon dolusu pamuk, bin adet fason erkek gömleği ihraç etmesi gerekiyor.

Bakan Çağlayan'ın sürdürdüğü politika doğrudur. Bakan Çağlayan'ın yabancı otomotiv firmaları tepe yöneticileriyle bu konuları masa başında tartışması ekonomiye iyilik getirir.

SABAH

Perakendeciler faiz kısılcında

Yüksek faizler perakendecileri vurdu. "Piyasada para yok" diyen sektörün ciro ve kârı eridi. Genel giderlerini bile karşılayamaz duruma gelen sektör temsilcileri çareyi küçülmede arıyor. Birçok yerel market zinciri birer birer mağaza kapatıyor

Merkez Bankası'nın faizleri düşürmekte gecikmesi perakende sektörünü olumsuz etkiledi. Geçtiğimiz aylarda faizlerin düşürülmesini isteyen sektör temsilcileri "Piyasada para yok. Ciro kaybımız sürüyor. Kârımız eridi. Genel giderler artıyor" diyor. Sektör temsilcileri iki yıl önce yüzde 13-15 seviyesinde olan gider oranının, yüksek finansman maliyetleri nedeniyle yüzde 21'lere çıktığını, kâr marjının ise yüzde 1'e kadar gerilediğini belirtiyor. Operasyonların iyice kârsız hale geldiğini söyleyen perakendeciler, çareyi tasarruf yöntemlerinde ve satışta arıyor.

MAĞAZA KAPATIYORLAR

Son aylarda zarar eden mağazaları kapatmaya karar veren zincirler, bu konuda eskisi gibi çekingen davranmıyor. Carrefour'un iki yıl önce başlattığı operasyona, Konyalı Adese geçen ay tam 16 mağazasını birden kapatarak devam etti. Çağrı Hipermarketleri de bu yılbaşından itibaren 3 tane discount formatlı mağazasını kapattı. Zincirin Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kara, "Artık kompleks yapmıyoruz. Verimsiz mağazaları kapatıyoruz. Piyasada durgunluk var. Kiralar ve personel ve enerji giderleri artıyor" diye konuştu. Faiz oranlarının halen yüksek olduğunu belirten Kara, "İnerse piyasa açılır" dedi.

SEKTÖRDE PARA YOK

Digifiter'in sahibi Ralf Arditti, geçmişte de müşteri hizmetlerinin önemli bir gider olduğunu belirterek, "Ancak o dönemde ciro ve kârlılık daha yüksekti. Şimdi düşüş başlayınca genel giderler arttı. Sektör para kazanmıyor" dedi.

GÜNDEM VERİMSİZLİK

Makromarket 'in Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Songör, sektörün en önemli gündeminin verimsizlik olduğunu söyledi. Piyasada ciddi bir durgunluk olduğunu belirten Songör, "Birleşme ve satın almada artış bekliyoruz" dedi.

KASAPTAN TASARRUF

Perakendeciler çareyi tasarruf önlemlerinde arıyor. Merkezi et işleme tesisleri kurarak, mağazalarda 3 kasap yerine 1 kasap istihdam ediyor. Hatta ürünleri raflara tedarikçilerin elemanları yerleştiriyor.

SERVİSLER KALDIRILDI

GİDERLERİ azaltmak için yeni projeler geliştiren sektör temsilcileri servislerden de tasarruf etmeye başladı. Bazı Ankaralı yerel perakendeciler müşteri servislerini kaldırmaya karar verdi.

Turkcell'de kritik gün 4 Mart

Turkcell'in yüzde 13.8 hissesinin sahipliğine ilişkin davada kritik gün yaklaşıyor. Çukurova Grubu ve Rus Altimo (Alfa Grubu) arasındaki davayı görüşen İngiltere yüksek mahkemesi Privy Council, 4 Mart'ta yarım günlük oturum düzenleyecek. Oturumda Çukurova Grubu'nun şirket hisselerini geri alma koşulları belirlenecek.

Halk GYO'nun %28'i 1.35 TL'den satıldı

Halkbank'ın yüzde 99.84 pay sahibi olduğu Halk GYO'nun yüzde 28 hissesine denk gelen 185.5 milyon lira nominal değerli payının tamamı satıldı. Halka arz büyüklüğü, 250.4 milyon lira olarak gerçekleşti. 185.5 milyon nominal hisseye 545.99 milyon nominal talep geldi. Tahsisat oranları, yurtiçi bireysel yatırımcılarda yüzde 71.9, kurumsal yatırımcılarda yüzde 18.9, yurtdışı kurumsal yatırımcılarda ise yüzde 9.2 olarak gerçekleşti

Manevi torunlardan CHP'ye dava

Atatürk'ün manevi kızı Ülkü Adatepe'nin çocukları, annelerinin vasiyetname gereği alması gereken miras payının ödenmediği iddiasıyla Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ve İş Bankası aleyhine, "mirastan doğan alacak ve tazminat miktarının tespiti" davası açtı. 2012'de yaşamını yitiren Ülkü Adatepe'nin çocukları Ahmet Kemal Doğançay ile Ali Kemal Doğançay'ın mahkemeye sunulan dilekçelerinde, İş Bankası'nın suçu CHP'ye attığı belirtildi. Kemal Doğançay, "Banka 'benim suçum yok' diyor. Suçu CHP'ye atıyor" dedi. Doğançaylar, Adatepe'nin miras payının 1.7 milyar olduğunu belirtiyor

RADİKAL

ABD'de benzin fiyatı artıyor

ABD'de Benzin fiyatı son 4 ayın en yüksek seviyesine ulaştı

ABD genelinde artan benzin fiyatları son 4 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.

Amerikan Otomobil Derneği, benzin pompa fiyatlarının ülke genelinde gösterdiği artış eğiliminin son 32 gündür sürdüğünü duyurdu.

Buna göre, ABD genelinde benzinin galon fiyatı 32 gün öncesine göre 43 cent artarak 3,73 dolara ulaştı.

Benzin fiyatının birçok eyalette sadece geçen hafta 8-20 cent artış gösterdiği bildirildi

1.7 milyar liralık satışa 8.2 milyar talep

Hazine, dün gerçekleştirdiği iki devlet tahvili ihalesinde net 5 milyar 783 milyon lira borçlandı. Hazine'nin 5 yıl vadeli (1820 gün) 6 ayda bir yüzde 3,15 kupon ödemeli, sabit kuponlu devlet tahvilinin ilk ihraç ihalesinde basit faiz 6,20, bileşik faiz 6,30 oldu.

İhalede nominal teklif 4 milyar 965,7 milyon lira olurken, nominal satış 844,8 milyon lira, net satış 848,2 milyon lira oldu. İhalede kamu kuruluşlarına 1 milyar 600 milyon lira satış yapıldı. Piyasa yapımcılarından 9 milyar 991,2 milyon liralık teklif gelirken 499,6 milyon liralık net satış gerçekleştirildi.

Valör tarihi 20 Şubat 2013 olan ihalede itfa tarihi ise 14 Şubat 2018 olarak belirlendi.

10 yıl vadeli, 6 ayda bir yüzde 1 reel kupon ödemeli TÜFE'ye endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracında ise reel faiz yüzde 1,01 oldu. İhalede nominal teklif 3 milyar 232,1 milyon lira olurken, nominal satış 760 milyon lira, net satış 864,8 milyon lira oldu

Dikkat! 'Kıyamet' kopabilir

Borsalarda büyük çöküş yaşanacak, altın rekor kıracak

Öngörülerini nedeniyle piyasalarda "Dr. Kıyamet olarak" bilinen Marc Faber, yatırım kararlarında reyting kuruluşlarını dikkate almadığını belirterek, "Son birkaç yıldır Türk tahvillerine yatırım yapıyorum. Yatırım portfolyomun yüzde 5'i Türk tahvili" dedi. Faber, ayrıca bu yılın ilk yarısında yeni bir "Kara Pazartesi"nin piyasaları vuracağı tahmininde bulundu.

AA'nın sorularını yanıtlayan Faber, Türkiye'nin kredi notunun üç büyük kredi derecelendirme kuruluşundan sadece biri tarafından "yatırım yapılabilir" notuyla değerlendirilmesine ilişkin olarak, "Ben kredi derecelendirme kuruluşlarını fazlaca dikkate almıyorum. Çünkü reyting kuruluşları herhangi bir ülke ekonomisinin genel görünümüne göz atıyor ve buna göre pozisyon alarak, 'şu anda bu oluyor' diyorlar. Fakat o ülkenin geleceğine bakamıyorlar. Yakın zamana kadar yanlış zamanda yanlış ülkelerin notunu yükseltirken, yanlış zamanda yanlış şirketlerin notunu düşürdüler. Unutmayalım ki ABD'de birçok şirket AAA notuna sahipken iflas bayrağı çekti. Bu yüzden derecelendirme kuruluşlarının dikkat almıyorum. Türkiye'nin kredi notunu yükseltilmesi tartışılabilir bir konu. Ama şunu belirteyim, ben son birkaç yıldır Türk tahvillerine yatırım yapıyorum ve yatırım portfolyomun yüzde 5'i Türk tahvili" dedi.

"Bölge patlamaya hazır bomba gibi"

Türkiye'nin bölgesel gerilimlerin dışında kalmayı belli ölçüde başarabildiğini, son haftalarda bölgenin yeniden hareketlendiğini ve son altı haftadır özellikle Ortadoğu'daki gerilimlerin yeniden artmaya başladığını belirten Faber, "Bütün Kuzey Afrika'da, diğer bir deyişle Cezayir, Tunus, Libya ve Mısır altüst olmuş durumda... Ben bu durumun diğer Ortadoğu ülkelerini de etkileyeceğini düşünüyorum. Mısır, Suriye ve İran'da gerilimler devam ediyor. Yemen, Somali ve Sudan... Bütün bölge patlamaya hazır bir bomba gibi" dedi.

1987'de borsaların çöküşünü bir hafta önce haber vererek üne kavuşan Faber, "Genel olarak yapay düşük faizlerle karşı karşıyayız. Daha önce bu durum gayrimenkul balonunu yarattı. Bu yıl ilk yarısında öncelikle borsa balonu ile karşılaşacağız ve arından 1987'dekine benzer bir çöküş yaşanacak" tahmininde bulundu. Faber'e göre bu kez finans piyasalarını vuracak olan krizin merkez üssü 1987 yılındakinden farklı olarak Asya değil ABD olacak.

19 Ekim 1987'de dünya borsaları çok kısa bir zaman içerisinde büyük değer kayıpları yaşayarak, dünya borsalarında bir günde en yüksek düşüşü yaşamıştı. Finans çevrelerinde "Kara Pazartesi" olarak anılan çöküş, önce Hong Kong Borsası'nda başlayarak, Avrupa ve ABD borsalarında ciddi düşüşlere neden olmuştu.

Birçok ülkede krizden çıkışın yolu gibi görülen parasal genişlemenin ekonomik krizin çözümlenmesine katkıda bulunmayacağını vurgulayan Faber, "Eğer para basılarak zenginleşilseydi Zimbabwe dünyanın en zengin ülkesi olurdu. Para basılması ekonomiyi uzun dönemde iyileştirmekten fazla kötüleştirecektir" öngörüsünde bulundu.

Kur savaşlarının yeni dünyanın ticaret savaşları anlamına geldiğini belirten Faber, "Ülkeler korumacı tedbirlerle kurlarının değerini düşük tutmaya çalışıyorlar. Kurun değerini düşürmek sadece kısa vadeli geçici bir tedbirdir. Uzun vadede hiçbir faydası olamayacak. Eğer paranızın değerinin düşük olması sizi en çok ticaret yapan ülke haline getirecek olsaydı, en çok ticareti 80'li yıllarda ciddi devalüasyonlar yaşayan Latin Amerika'daki ülkeler yapardı. Kur savaşlarının ve bunu sağlamak için para basılmasının telafi edilemeyecek zararları olacak" ifadelerini kullandı.

Avrupa'da resesyonun devam ettiğine dikkat çeken Faber, şunları kaydetti: "Avrupa'da resesyon ne kadar sürecek ve bu resesyon daha kötüye doğru mu gidecek şeklinde bir merak söz konusu..."

Avrupa'da gerçek büyümenin ne şekilde gerçekleşebileceği enflasyon oranının nasıl hesaplanacağı ile de yakından ilgili...

Asya'da da ekonomik aktivitede bir yavaşlama yaşıyoruz. Afrika ve Latin Amerika'da ekonomik aktivitede yavaşlama var. Daha önce büyüme EMTIA fiyatlarındaki artışla yakından ilgiliydi. Şu andaysa emtia fiyatları çok daha durağan. Bence güçlü bir şekilde büyüyen bir küresel ekonomiyi görebilmemiz zor.

Öte yandan bir de Çin'in yavaşlayan ekonomisi söz konusu. Çin ekonomisinin önümüzdeki süreçte sürdürülebilir bir büyümeyi sağlayıp sağlayamaması önemli bir konu. Ben küresel ekonominin geleceği konusunda iyimser değilim" şeklinde konuştu.

Altın zirve yapacak

Yakın zamanda milyarder yatırımcılardan George Soros ve Louis Moore'un altın yatırımlarını azalttığı haberlerine ilişkin soruya Faber, "Altın fiyatlarında bir düzeltme döneminden geçtiğimizi düşünüyorum. Altın fiyatlarının belli bir düşüş yaşadktan sonra tekrar yükseleceğini inanıyorum. Altınlarımı tutmaya devam ediyorum" dedi.

Faber, önümüzdeki dönemde altın yatırımlarını artırabileceğini belirterek, "Eğer altının onsu 1550 dolarları görürse, pozisyonumu değerlendirip daha çok alım yapmayı düşünüyorum. İlerleyen tarihlerde altın fiyatlarının tekrara artışa geçmesini bekliyorum. Altın fiyatlarında belli bir düşüş yaşandıktan sonra yeniden Eylül 2011'deki 1921 dolarlık zirve yeniden yaşanacak" tahmininde bulundu.

DÜNYA

10 yılda 114 milyar dolar kaynak dışarıya aktarıldı

DÜNYA'nın, Merkez Bankası'nın ödemeler dengesi verilerinden yaptığı hesaplama göre 2012'de Türkiye'de doğrudan ve portföy yatırımı bulunan yabancı yatırımcılar ve Türkiye'ye borç veren kreditorler için karlı bir yıl oldu

Son 10 yılda, dış kredilere ödenen faizler, yabancıların Türkiye'deki doğrudan yatırımlardan kar transferleri, sıcak para fonların hisse senedi, DİBS gibi araçlara park etmiş portföy yatırımlarından elde ederek ülkelerine aktardıkları kazançlar ve Türkiye'de çalışan yabancıların aldığı ücret ve primlerden aktarmalar yoluyla yurtdışına gerçekleşen toplam kaynak transferi miktarı 114.2 milyar dolara ulaştı.

DÜNYA'nın, Merkez Bankası'nın ödemeler dengesi verilerinden yaptığı hesaplama göre 2012'de Türkiye'de doğrudan ve portföy yatırımı bulunan yabancı yatırımcılar ve Türkiye'ye borç veren kreditorler için karlı bir yıl oldu.

İşte o transferler:

1 - Faiz transferi 11.8 milyar dolar

Kullanılan krediler dolayısıyla geçen yıl yurtdışına 5 milyar 708 milyon dolar faiz ödemesi gerçekleştirildi. Yabancılar geçen yıl, borsa ile tahvil, bono gibi araçlara dayalı portföy yatırımlarından elde ettikleri getirilerden de 3 milyar 654 milyon dolarlık transfer gerçekleştirdi. 2012'de, yurtdışı yerleşiklerin Türkiye'deki doğrudan yatırımlarından yaptıkları kar transferi 2 milyar 192 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Türkiye'de çalışan yabancıların elde ettikleri maaş ve primlerden ülkelerine yaptıkları yıllık transfer de 255 milyon dolara yükseldi. Böylece, yabancı yatırımcıların Türkiye'den elde edip ülkelerine aktardıkları kar, kazanç ve ücret geliri ile yabancı kreditorlere ödenen borç faizlerinin geçen yılki toplam tutarı 11 milyar 809 milyon dolara ulaştı. 2011'e göre dış borç faiz ödemesi yüzde 8.1, sıcak para kazancından transferler yüzde 8, ücret ve primlerden transferler de yüzde 24.4 artarken, doğrudan yatırımlardaki kar transferi ise yüzde 25 azaldı.

2 - Önceki 10 yılın transferi % 107 aşıldı

2012 ile birlikte son on yılda faiz, kar, rant, ücret ve benzeri nitelikte yurtdışına kaynak transferi 114.2 milyar dolara ulaştı. Söz konusu tutar, önceki on yıllık dönemdekini ikiye katladı. 1993-2002 döneminde büyük bölümü kredi faizi olmak üzere toplam 55.1 milyar dolarlık transfer gerçekleşmişti. 2003-2012 döneminde transfer tutarı önceki on yıla göre yüzde 107 artış gösterdi.

3 - Son 3 yılın en yüksek faiz ödemesi

2003-2012 döneminde gerçekleşen toplam kaynak transferinin 60.2 milyar dolarını, portföy yatırımı niteliğindeki tahvil, bono gibi borçlanma araçlarına ödenen hariç olmak üzere yabancıların Türkiye'ye açtıkları kredilere ödenen faizler oluşturdu.

On yıllık dönemlere göre dış kredilere ödenen faizlerde yüzde 49 artış oldu. 1993-2002 döneminde dış kredilere 40.5 milyar dolar faiz ödenmişti. Faiz ödemelerinin 2002'de 4.4 milyar dolar olan yıllık tutarı, 2005'te 5 milyar doları, 2006 yılında 6 milyar doları, 2007'de 7 milyar doları aştı, 2008'de 8.7 milyar dolarla tüm yılların rekorunu kırdı. Dış kredilere ödenen faizler 2009 yılında 7.4 milyar, 2010'da 5.5 milyar ve 2011'de 5.3 milyar dolara geriledi. 2012 yılında gerçekleşen 5.7 milyar dolarlık faiz ödemesi, son üç yılın en yüksek tutarını oluşturdu.

4 - Kar transferi yüzde 636 arttı

Doğrudan yatırımlardan kar transferleri son on yıllık dönemde önceki on yıla göre yüzde 636 artış gösterdi. Ancak bu artış aynı dönemdeki doğrudan yatırım girişlerindeki yüzde 900'e yaklaşan artışın yanında düşük kaldı. 1993-2002 döneminde 12.9 milyar dolar olan; şirketlerin dış ortaktan kredi kullanımları ve yabancıların gayrimenkul alımları dahil toplam doğrudan yabancı sermaye girişi, 2003-2012 döneminde yüzde 880 artışla 126.7 milyar dolara ulaştı. On yıllık dönemlere göre sıcak para yatırımlarından yapılan transferler ise yüzde 175 oranında bir artış gösterdi.

5 - Portföy kazancı yatırım karını aştı

2003-2012'yi kapsayan son on yıllık dönemde; Türkiye'de doğrudan yatırımı bulan yabancı yatırımcılar yaklaşık 20 milyar dolar kar transferi gerçekleştirirken, sıcak para olarak adlandırılan kısa vadeli spekülasyon yabancı sermayenin portföy yatırımlarından elde ederek yurt dışına aktardığı tutar 32.7 milyar dolara ulaştı. Son on yılda doğrudan yatırımlardan kar transferi, aynı dönemde ortaktan kredi kullanımı ve taşınmaz alımları da dahil toplam doğrudan yatırım girişinin yüzde 16'sı düzeyinde gerçekleşirken, portföy yatırımlarından yapılan transferler ise bu dönemdeki toplam 118.3 milyar dolarlık girişin yüzde 28'ine ulaştı. Buna göre parayla para kazanmak için gelen ve Borsa ve kamu kağıtlarına yatırım yapan sıcak paracılar, Türkiye'de katma değer yaratan, istihdamı artıran ve cari açığı küçülten "doğrudan yatırımlar"ı gerçekleştiren yabancı yatırımcılardan daha karlı çıktı.

Apple yine zirvede

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'in yaptığı marka araştırması sonucunda dünyanın en değerli 500 markası belirlendi

Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından hazırlanan "Dünyanın En Değerli 500 Markası - Global 500 2013" çalışması sonuçlandı.

Geçen yıl da dünyanın en değerli markası olan Apple, bu yıl marka değerini yaklaşık 17 milyar dolar artırarak, listede yine ilk sırada yer aldı.

Söz konusu çalışmadan derlenen bilgilere göre, geçen yıl 70,6 milyar dolarlık marka değerine sahip olan ve bu değeri 2013'te 87,3 milyar dolara yükselten Apple, böylece iki yıl üst üste dünyanın en değerli markası olma başarısını gösterdi.

Geçen yılki listede 38 milyar dolarlık marka değeriyle 6. sırada yer alan Güney Koreli Samsung, bu yıl önemli bir yükseliş göstererek 59 milyar dolara yakın marka değeri ile ikinci sırayı aldı. Samsung'u ise geçen yılın ikincisi Google takip etti.

Geçen yıl 47,5 milyar dolarlık marka değerine sahip olan Google, bu yıl değerini yaklaşık 5 milyar dolar artırsa da listede yine de bir basamak düşmekten kurtulamadı.

Türk markaları listeye giremedi

Araştırmanın sonuçlarına göre, ülkeler sıralamasında ABD açık ara önde. ABD, 184 marka ile Global 500 listesine en çok markayla giren ülke olurken, ABD'yi 49 markayla Japonya ve 33 markayla Almanya takip etti.

"Türk markaları, 2 milyar dolar sınırını henüz aşmaya başladı"

Araştırmaya ilişkin değerlendirmelerde bulunan Brand Finance Türkiye Direktörü Muhterem İlgüner, Türk markalarının, değer olarak 2 milyar dolar sınırını henüz aşmaya başladıklarını belirterek, olumlu gidişatın sürmesi durumunda önümüzdeki yıllarda Türk markalarını da listede görmenin mümkün olacağını söyledi.

Brand Finance Üst Yöneticisi (CEO) David Haigh da ekonomik belirsizlikler nedeniyle tüketicilerin markalardan beklentilerinin arttığını ifade etti. Haigh, "Bu nedenle marka sahipleri, yenileşme çabalarına hız verirken, ürün ve hizmetlerinin değer içermesine daha çok özen gösteriyor" dedi.

OSMAN AROLAT... İyi bir araştırma olumsuz sonuç

Aile ve Sosyal Politikalar bakanlığının 10 milyon 578 bin hanede 2011 yılında yüz yüze yaptırdığı Türkiye Aile Yapısı Araştırması TAYA'nın bir bölümü 2012 yılında yayınlanmıştır.

5 Şubat 2013 tarihinde 500 sayfayı aşan araştırma sonuçları bakanlık internet sitesine koyuldu.

Arkadaşımız Talip Aktaş, bu araştırmanın hane halkı gelir durumunu ele alan bölümüyle ilgili bir haber hazırladı. Ve iyi araştırmanın olumsuz sonuçları tablo olarak önümüze konuldu.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2011 yılında 10 bin 578 aile ile yüz yüze görüşmelere dayalı Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması TAYA 2011 başlıklı çok önemli bir araştırmayı gerçekleştirmiş. Bu araştırmanın sosyal sonuçlarını televizyon sahipliği, internet kullanımı gibi bölümlerini 2012 yılında kamuoyuna duyurmuştu.

Sonuçları 500 sayfayı aşan araştırmanın tamamı 5 Şubat 2013 günü Bakanlığın sitesine konuldu. Arkadaşımız Talip Aktaş bu araştırmanın hane halkı gelir dağılımıyla ilgili bölümünde yer alan bilgilere dayalı bir haber hazırlamış.

Hem ülke insanının gelir yapısıyla ilgili genel tabloyu ortaya koymuş. Hem de bölgeler arası farklılıkların altını çizmiş. Bu haber geniş tabanlı Türkiye Aile Yapısı Araştırmasının iyi ve önemli bir başlangıç olduğunu, buna karşın hane halkı gelir yapısının olumsuz olduğunu bir şeyler yapılması gerektiğini ortaya koyuyor.

Türkiye'de hane halkı gelir yapısıyla ilgili yıllardır Türk-İş tarafından dört kişilik aileler için açlık ve yoksulluk sınırı araştırmaları yapılır ve bu sınırlarla ilgili rakamlar açıklanır. TAYA araştırmasının yapıldığı 2011 yılında Türk-İş'in 4 kişilik aileler için yaptığı araştırmada açlık sınırınının 870 lira, yoksulluk sınırınının 2835 lira olduğu açıklanmıştı.

TAYA araştırmasına göre Türkiye'deki 19 milyon hanenin yüzde 72.3'ünün aylık geliri 1200 liranın altında. Halkın büyük çoğunluğu yoksulluk sınırınının altında gelire sahip. Hanelerin yüzde 9'unda ise gelir ayda 400 liranın açlık sınırınının altında.

Bu düşük gelir araştırmaya göre üç bölgede daha da yüksek oranda Kuzeydoğu Anadolu'da 400 lira altında gelire sahip aile oranı yüzde 13.3, Orta Anadolu'da bu oran yüzde 13.2, Güneydoğu Anadolu'da ise Türkiye ortalamasının iki katının üzerinde ve yüzde 19.2 oranında.

Araştırmanın harcamalar bölümü sonuçları hanelerin yüzde 72.3'ünün aylık geliri 1200 liranın altında olmasına karşın yüzde 78'inin giderlerinin bu gelirin üstünde olduğunu gösteriyor. Bunun nasıl olduğu sorusuyla ilgili olarak araştırmada ortaya çıkan sonuç ailelerin yüzde 16.4'ünün iş dışında gelire sahip olması olduğu beyanı.

Bu da hala ailelerin bazılarının köyle bağlantılarının sonlanmamış olduğunu, bazılarının miras yoluyla bazı gelirler elde ettiklerini ya da gayrimenkul gelirine sahip oldukları sonucunu ortaya koyuyor.

Araştırmanın sonuç tabloları hem bölgeler arası gelir farklılıklarının yüksek olduğunu, hem de üç büyük kentin daha yüksek gelirle ayrıştığını sonucuna bizi ulaştırıyor..

Bu TAYA araştırmasının 10 milyonun üstünde geniş tabanlı olarak yapılmış olması önemli sonuçları oraya koyması açısından çok önemli ve iyi. Sonuçlarında açlık ve yoksulluk sınırı içindeki hane sayılarının bölgelere göre ortaya çıkması da ülkemizin temel resmini gösteren bir tablo.

Şimdi bunun belli sürelerde aynı yöntemle tekrarlanması gerekiyor. Ve tabii çıkan sonuçların kitaplar ve internet siteleri üzerinde yer almasının yanında sonuçlarına göre Hükümetin tabloyu iyileştirmek için yapılabilecekleri ele alması da büyük önem taşıyor...

Çünkü bu araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlar, ülke insanımızın refahını artırma yolunda daha çok mesafe almamız gerektiğini gösteriyor.